

V VZGOJNI NAČRT

V skladu z *Zakonom o osnovni šoli* je svet šole sprejel naslednji

VZGOJNI NAČRT za Osnovno šolo Slave Klavore Maribor

Osnovna šola Slave Klavore Maribor z vzgojnim načrtom opredeljuje:

- 1. podatke za oblikovanje vzgojnega načrta,**
- 2. razvrščanje prioritet,**
- 3. temeljne vrednote,**
- 4. vzgojna načela,**
- 5. vzgojne dejavnosti,**
- 6. svetovanje in usmerjanje,**
- 7. vzgojni postopek – restitucija,**
- 8. vzgojni postopek - mediacija**
- 9. vzgojne ukrepe,**
- 10. vzgojne kazni,**
- 11. izvajanje vzgojnega načrta,**
- 12. sprejem vzgojnega načrta.**

Z vzgojnim načrtom določamo načine doseganja in uresničevanja ciljev¹ in vrednot v osnovni šoli (2. člen Zakona o OŠ) ob upoštevanju potreb in interesov učencev in širšega okolja.

¹ Cilji osnovnošolskega izobraževanja so:

- zagotavljanje kakovostne splošne izobrazbe vsemu prebivalstvu;
- spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- omogočanje osebnostnega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe;
- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;
- vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, svojega zdravia, do drugih ljudi, svoje in drugih kultur, naravnega in družbenega okolja, prihodnjih generacij;
- razvijanje zavesti o državi pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljanske odgovornosti;
- vzgajanje za občje kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije;
- vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin;
- razvijanje pismenosti in razgledanosti na besedilnem, naravoslovno-tehničnem, matematičnem, informacijskem, družboslovnem in umetnostnem področju;
- razvijanje pismenosti ter sposobnosti za razumevanje in sporočanje v slovenskem jeziku in območjih, ki so opredeljena kot narodnostno mešana, pa tudi v italijanskem in madžarskem jeziku;
- razvijanje sposobnosti sporazumevanja v tujih jezikih;
- razvijanje zavedanja kompleksnosti in soodvisnosti pojavov ter kritične moči presojanja;
- doseganje mednarodno primerljivih standardov znanja;

Vzgojni načrt smo oblikovali na osnovi vizije in poslanstva šole. Najpomembnejša naloga šole je organizirati kakovosten pouk, ki bo omogočal celovit razvoj učenčeve osebnosti in navajal na vseživljenjsko učenje. Gradimo sistem vrednot in se trudimo za vzpodbudno okolje in za varnost vseh v zavodu.

"SMO ŠOLA POZITIVNE ENERGIJE, KJER SI Z ZNANJEM, SPOŠTOVANJEM IN SPREJEMANJEM POLNIMO BATERIJE."

1 PODATKI ZA OBLIKOVANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Temeljne vrednote in vzgojna načela smo povzeli v skladu s konceptom vizije naše šole. Opravili smo analizo stanja šole na podlagi vprašalnikov za učence, starše in učitelje.

1.1 Ugotovitve analize

Učenci

Analize vprašalnikov so pokazale, da se učenci na naši šoli dobro počutijo. Vključujejo se v razne projekte in želijo, da bi se še bolj vključevali v razne kvize, bi imeli več projektnih dni, več plesa in gimnastike in več tujih jezikov. Učenci so zadovoljni s seznanjanjem hišnega reda in se strinjajo s pravili hišnega reda. Soglašajo in podpirajo različne vzgojne ukrepe. Učencem pohvale in priznanja veliko pomenijo in so zadovoljni s količino pohval, priznanj ter nagrad. Menijo, da njihovi starši odlično sodelujejo s šolo in redno obiskujejo šolske prireditve in sestanke. Tudi sodelovanje z učitelji ocenjujejo kot odlično. Menijo, da na šoli pridobijo dovolj kvalitetno znanje in da so učitelji prijazni.

Starši

Tudi analize teh vprašalnikov so pokazale, da so starši zadovoljni s splošno klimo na šoli. Želijo več tekmovanj na kvizih, več medsebojne in humanitarne pomoči otrokom v stiski in starejšim osebam, zbiranje starega papirja in osveščanje o recikliranju, mednarodno sodelovanje, več kulturnih in športnih dejavnosti. Dobra polovica staršev meni, da so dobro seznanjeni s projekti, ki potekajo na šoli in se vanje tudi vključujejo, druga polovica pa je mnenja, da ne vedo, kateri projekti na šoli sploh potekajo in seveda ne sodelujejo. Starši so zadovoljni s seznanjanjem o hišnem redu in se strinjajo s pravili. Podpirajo različne vzgojne ukrepe. Staršem pohvale in priznanja otrok veliko pomenijo in so zadovoljni s količino pohval, priznanj ter nagrad. Menijo, da starši zadovoljivo sodelujejo s šolo in redno obiskujejo šolske prireditve in sestanke. Polovica jih tudi sodelovanje z učitelji ocenjuje za dobro in druga polovica za odlično. Menijo, da otroci na šoli pridobijo dovolj kvalitetno znanje in da so učitelji prijazni.

Učitelji

Analiza vprašalnikov je pokazala, da se učitelji na šoli dobro počutijo. Želijo več timskega dela, več povratnih informacij o raznih projektih in večjo medijsko prepoznavnost šole. Učitelji so zadovoljni s seznanjanjem hišnega reda in se strinjajo s pravili hišnega reda. Soglašajo in podpirajo različne vzgojne ukrepe. Učiteljem pohvale in priznanja učencem veliko pomenijo in so zadovoljni s količino pohval, priznanj ter nagrad. Menijo, da starši zadovoljivo sodelujejo s šolo in obiskujejo šolske prireditve in sestanke. Tudi sodelovanje s sodelavci ocenjujejo za dobro oziroma zadovoljivo. Menijo, da na šoli učenci pridobijo dovolj kvalitetno znanje in da so prijazni do vseh.

-
- razvijanje nadarjenosti in usposabljanja za razumevanje in doživljanje umetniških del ter za izražanje na različnih umetniških področjih;
 - razvijanje podjetnosti kot osebnostne naravnosti v učinkovito akcijo, inovativnosti in ustvarjalnosti učenca.

2 RAZVRŠČANJE PRIORITET

V šoli bomo organizirali in oblikovali delo na način, ki bo upošteval otrokovo enkratnost, neponovljivost in individualnost. Otrokom bomo zagotovili varno in spodbudno šolsko okolje, v katerem bodo lahko dosegali najboljše dosežke, ki jih zmorejo.

Razvijali bomo odgovornost učencev za svoje vedenje in jih učili, kako lahko vsakdanje težave rešijo sami oziroma kdo jim lahko pomaga, če tega ne zmorejo. Posebej bomo skrbeli za otroke, ki zaradi različnih osebnih okoliščin težje dosegajo povprečne učne rezultate, in za otroke, ki so sposobni dosegati najvišje dosežke. Vzpodbujali in nagrajevali bomo delavnost, prizadevnost in medsebojno pomoč pri delu. Vzajemno bomo sodelovali s starši in okolico šole pri oblikovanju življenja in dela šole, različnih vzgojno-izobraževalnih dejavnosti, oblikovanju vzgojnega koncepta šole, akcij za izvajanje preventivnih vzgojnih dejavnosti, svetovanju in usmerjanju, povrnitvah škod (restitucija). Šola bo učence usmerjala v razne delavnice in predavanja. Pri reševanju problemov bodo vključene zunanje institucije: center za socialno delo, svetovalni center, društva in ostale pristojne institucije.

3 TEMELJNE VREDNOTE

Vrednote, na katerih temelji vzgojno delovanje naše šole, so naslednje:

- 3.1 **ODGOVORNOST**, ki jo izkazujejo učenci s svojo vztrajnostjo, potrpežljivostjo, izpolnjevanjem svojih dolžnosti in upoštevanjem šolskega reda; učitelji, ki jo izkazujejo s svojo strokovnostjo, ustvarjalnostjo, pravičnostjo, omogočanjem zdravega okolja, doslednostjo in spoštljivostjo; starši, ki jo izkazujejo s svojo skrbnostjo, sodelovanjem s šolo, vzpodbujanjem otroka in spremljanjem njegovega razvoja.
- 3.2 **SPOŠTOVANJE**, medsebojno spoštovanje je pogoj za uspešnost pri doseganju naših ciljev, zato se medsebojno poslušamo, smo strpni drug do drugega, priznavamo in sprejemamo drugačnost, se medsebojno vzpodbujamo in skupaj iščemo rešitve.
- 3.3 **ZNANJE**, ki nam odpira pot od enega do drugega, kar nam omogoča, da skupaj razvijamo ustvarjalnost, vedoželjnost, uspešnost, aktivnost in uporabnost znanja.

4 VZGOJNA NAČELA

Načela, po katerih bomo vzgojno delovali, so naslednja:

- oblikovanje optimalnega življenjskega, učnega in vzgojnega okolja v fizičnem, psihološkem, socialnem in duhovnem smislu,
- vključevanje, strpnost in sodelovanje,
- skupno reševanje težav in dogovarjanje,
- zavzetost za vsakega posameznika, iskanje odličnosti posameznikov in odnosov,
- zaupanje in zagotavljanje varnosti.

5 VZGOJNE DEJAVNOSTI

5.1 Preventivne dejavnosti

Take oblike dejavnosti oblikujejo šolsko okolje, v katerem se učenci počutijo varne in sprejete. V takem okolju so lahko ustvarjalni, motivirani za delo, uspešni, iniciativni in hkrati tudi svobodni z upoštevanjem pravil in omejitev, ki jih postavljata skupnost.

Tovrstne dejavnosti temeljijo na:

- kakovostnem organiziranju učenja,
- vzajemnem spoštovanju,
- odgovornosti in visokih pričakovanjih na področju učenja in medsebojnih odnosov.

Šola je avtonomna pri načrtovanju in izvajanju preventivnih vzgojnih dejavnosti, ki temeljijo na oblikovanju okolja, v katerem bodo učenci uspešno zadovoljevali temeljne telesne, duševne, čustvene in socialne potrebe in razvijali svojo samostojnost ter odgovornost.

Preventivne dejavnosti obsegajo:

- razvijanje ugodne socialne klime, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti, izvajanje dejavnosti, ki postavljajo v ospredje medsebojno povezanost in sodelovanje;
- oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načinih ravnanja – pravila šole in oddelka;
- aktivno vključevanje učencev v načrtovanje, izvajanje in vrednotenje učenja in dela v skladu z njihovimi možnostmi;
- sistematično razvijanje socialnih veščin, prostovoljno delo, vrstniško pomoč;
- poudarjanje in nagrajevanje zglednega vedenja učencev, pogovore o takem vedenju;
- obravnavanje različnih življenjskih problemov vrstnikov in odraslih ter usposabljanje za uspešno reševanje takih problemov v okviru različnih predavanj, svetovanj strokovnjakov;
- navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole in sprejemanja odgovornosti, prav tako pa vzpodbujanje zavedanja svobode in omejitev v izbiranju vedenja;
- vrstniško svetovanje in posredovanje;
- izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost (mednarodni projekt Ekošola kot način življenja, Unicefov projekt Povej, projekt Evropska vas, božični-novoletni bazar, proslave in prireditve ob različnih praznikih ali pomembnih dogodkih v sodelovanju z domačim krajem);
- načrtno, sistematično in redno vključevanje staršev v življenje in delo šole;
- spoznavanje okoliščin, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi ter s spoznavanjem stališč in predlogov vseh udeležencev;
- povečanje nadzora na določenih mestih v šoli in njeni neposredni okolici v času pred poukom, med njim in po njem;
- druge dejavnosti, ki jih načrtuje in izvaja šola.

6 SVETOVANJE IN USMERJANJE

Svetovanje in usmerjanje pomaga učencem pri reševanju težav v zvezi z njihovim razvojem, delom, v odnosih z drugimi, razvijanju samopresoje in prevzemanju odgovornosti. Taka oblika dela z učenci spodbuja razvijanje samovrednotenja, samokontrole ter zavedanje svobodne izbire v mejah, ki jih postavlja skupnost, prav tako pa tudi razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci ob tem učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje;
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost;

- spremljati svojo lastno uspešnost;
- razmišljati in presojeti o svojih vedenjih in ravnanjih drugih ljudi;
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice dejanj;
- vživljanja v druge;
- razumeti vzroke za neustrezna vedenja posameznika pri sebi in drugih reševati probleme in konflikte;
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, čustvena napetost, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov;
- razvijati pozitivno samopodobo;
- dosegati druge cilje, ki jih zastavi šola.

Usmerjanje in svetovanje se izvaja v okviru oddelčnih ur skupnosti, pogovornih ur ob sprotne reševanju problemov in drugih priložnostih. Izvajajo ga strokovni delavci in sodelavci šole. Posebno vlogo imajo svetovalni delavci v okviru šolske svetovalne službe. Svetovanje in usmerjanje, povezano z reševanjem individualnih in skupinskih težav učencev, izvajajo za to usposobljeni strokovni delavci.

6.1 Pohvale, priznanja in nagrade

Kadar se učenci izkažejo s prizadevnostjo, spoštljivim odnosom, učinkovitim delom ali z doseganjem vidnih rezultatov pri pouku, interesnih dejavnostih in drugih dejavnostih šole, so lahko ustno ali pisno pohvaljeni oz. lahko dobijo priznanja ali nagrade.

6.2 Varnost in zdravstveno varstvo učencev

Načini, s katerimi bomo zagotavljali varnost in zdravstveno varstvo učencev, so:

- sistematični preventivni pregledi,
- cepljenje,
- namenski pregledi po sistematskem pregledu,
- namenski pregledi pred cepljenjem,
- timske obravnave novincev,
- zdravniško mnenje.

7 VZGOJNI POSTOPEK – RESTITUCIJA

Pri restituciji gre za poravnavo povzročene škode z delom (izdelava plakata in predstavitev, priprava samostojnega referata in njegova predstavitev, pomoč pri drugih koristnih opravilih).

Temeljna načela restitucije:

- poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo;
- zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil;
- oškodovanec jo sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode;
- spodbuja pozitivno vedenje;

- učenec ustvarjalno rešuje problem.

8 VZGOJNI POSTOPEK – MEDIACIJA

Mediacija ali posredovanje v sporu je proces, ki ga usmerja mediator in v katerega se sprte strani vključita prostovoljno z namenom iskanja rešitve, ki bi bile sprejemljive za obe strani.

Šolska mediacija je namenjena reševanju sporov med učenci. Nastale spore rešujejo učenci – vrstniški mediatorji pod mentorstvom učiteljev mediatorjev.

9 VZGOJNI UKREPI

Obsegajo posledice kršitev **pravil šolskega reda**, pred tem pa so bile izvedene vse druge vzgojne dejavnosti.

Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano s priložnostmi za učenje in spreminjanje vedenja.

Vzgojni ukrepi so lahko naslednji:

- ukinitve nekaterih pravic, ki so vezane s pridobljenimi statusi učencev, ugodnostmi (npr. ukinitve statusa športnika, kulturnika),
- povečan nadzor nad učencem v času, ko je v šoli, a ni pri pouku,
- zadržanje na razgovoru po pouku,
- dodatno spremstvo oziroma neudeležba dejavnosti, ki se izvajajo izven šolskih prostorov (šola v naravi, ekskurzije), šola organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni program,
- pogovor 'timeout' izven učilnice, kadar onemogoča oziroma moti izvajanje pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom.

10 IZREKANJE VZGOJNIH OPOMINOV (26. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli (ZOsn-H) (Uradni list RS, št. 87/2011))

Vzgojne opomini so naslednje:

- prvi opomin,
- drugi opomin,
- tretji opomin.

11 IZVAJANJE VZGOJNEGA NAČRTA

Šola vsako leto določi akcijski načrt za evalvacijo vzgojnega načrta.

Strokovni tim za načrtovanje vzgojnega načrta bo evalviral celoletne aktivnosti z vprašalniki in dejanskim opisom stanja.

12 SPREJEM VZGOJNEGA NAČRTA

Vzgojni načrt je sprejel svet šole dne 26. 5. 2009, spremembe pa 20. 12. 2010, 25. 9. 2012.